

Σύγκριση

Αρ. 33 (2024)

Δημήτρης Αγγελάτος

Δημήτρης Αγγελάτος

Copyright © 2025, Δημήτρης Αγγελάτος

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Αγγελάτος Δ. (2025). Δημήτρης Αγγελάτος: Διαμεσικές και διακαλλιτεχνικές προσεγγίσεις: Ερευνητικές δράσεις (Απρίλιος 2023). *Σύγκριση*, (33), 393–394. ανακτήθηκε από <https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/syγκrisi/article/view/39948>

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΑΓΓΕΛΑΤΟΣ

Διαμεσικές και διακαλλιτεχνικές προσεγγίσεις:
Ερευνητικές δράσεις (Απρίλιος 2023)

Στο πλαίσιο δράσεων του στο πεδίο των σύγχρονων διαμεσικών και διακαλλιτεχνικών σπουδών που αναπτύσσει τα τελευταία χρόνια ο Τομέας Νεοελληνικής Φιλολογίας (Τμήμα Φιλολογίας) του ΕΚΠΑ,¹ συνεχίζοντας και εδραιώνοντας την ερευνητική συνεργασία που έχει αναπτυχθεί με τη Σχολή Καλών Τεχνών (ΑΣΚΤ), διοργάνωσε μαζί με το Τμήμα Εικαστικών Τεχνών της ΑΣΚΤ δύο κύκλους μεταπτυχιακών σεμιναρίων, επικεντρωμένων στις πολύπτυχες διαμεσικές και διακαλλιτεχνικές προσεγγίσεις των τεχνών, οι οποίοι πραγματοποιήθηκαν στη Φιλοσοφική Σχολή του ΕΚΠΑ (2-3 Απριλίου 2023) και στην ΑΣΚΤ (16 και 18 Απριλίου 2023).

Η διάρθρωση των δύο αυτών κύκλων μεταπτυχιακών σεμιναρίων καθορίστηκε στη βάση της ιδιαίτερης μεθοδολογικής αφετηρίας και των συναφών τροπολογιών των προσεγγίσεων όσων έλαβαν μέρος, δηλαδή από τον λόγο/λογοτεχνία στην εικόνα/εικαστικές τέχνες (ΕΚΠΑ) και αντίστροφα (ΑΣΚΤ). Μετά από εισαγωγικές παρατηρήσεις του Δημήτρη Αγγελάτου (Καθηγητή Νεοελληνικής Φιλολογίας και Θεωρίας της Λογοτεχνίας, ΕΚΠΑ) και του Θωμά Συμεωνίδη (Μεταδιδακτορικού Ερευνητή και Διδάσκοντος στην ΑΣΚΤ), έγιναν είκοσι συνολικά εισηγήσεις, εννέα από υποψήφιους διδάκτορες και διδάκτορες του ΕΚΠΑ και έντεκα από μεταπτυχιακές φοιτήτριες και μεταπτυχιακούς φοιτητές της ΑΣΚΤ, καλύπτοντας ευρύτατο φάσμα ζητούμενων.

Οι πολύ γόνιμες συζητήσεις που ακολούθησαν ανέδειξαν σημαντικούς κόμβους επικοινωνίας μεταξύ ερευνητών (ΕΚΠΑ) και δημιουργών (ΑΣΚΤ), τόσο σε επίπεδο ορολογίας όσο και σε επίπεδο ερμηνευτικών ζητούμενων στις διαμεσικές και διακαλλιτεχνικές προσεγγίσεις, γεγονός που ενισχύει την προοπτική περαιτέρω συνεργασιών, επιβεβαιώνει δε την άνθηση των προσεγγίσεων αυτών στον νεοελληνικό ερευνητικό και καλλιτεχνικό ορίζοντα.

Ειδικότερα, η θεματική του πρώτου κύκλου αφορούσε τις σχέσεις λογοτεχνίας, ζωγραφικής και γλυπτικής με εφαρμογές στη νεοελληνική και αγγλόφωνη ποίηση και πεζογραφία, όπως και στην ευρωπαϊκή ζωγραφική, με κύρια σημεία αναφοράς το έργο του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη, του Κ. Παλαμά, του D. G. Rossetti, του Κ. Π. Καβάφη, του Γιάννη Ρίτσου, του Νίκου Εγγονόπουλου, του Μίλτου Σαχτούρη, του Βύρωνα Λεοντάρη, του Αλέξανδρου Ίσαρη, της Μ. NourbeSe Philip, όπως επίσης το ζωγραφικό έργο του D. G. Rossetti, του Malevich και του F. Bacon.

Έλαβαν μέρος οι υποψήφιοι διδάκτορες Νίκος Σγουρομάλλης («Λέγοντας και δείχνοντας τον πόνο και την απώλεια: Ο Μιχαήλ Μητσάκης, ο Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης και οι ζωγραφικές τροχιές της νεοελληνικής πεζογραφίας του ύστερου 19ου αιώνα»), Τίνα Γκοσίου («Η λαξευμένη ύλη εντός του στίχου: Δύο σονέτα του Κωστή Παλαμά “πάνω” σε ανάγλυφα»), Χρύσα Ανωμερίτη («Μέσα στην ρέμβην όλως/ καί τήν ύποβολή»: Η εξακολουθητική ανάδυση των οραμάτων και οι διεργασίες της καλλιτεχνικής (ανα)παράστασης στον Κ. Π. Καβάφη και τον D. G. Rossetti»), Μαρία Μπαμπλέκη («Η ζωγραφική (ανα)παράσταση του

¹ Βλ.: Σύγκριση/Comparison, 31 (2022), 293-297:

<https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/syγκrissi/article/view/32513>

γυναικείου σώματος στον Νίκο Εγγονόπουλο»), Γιάννης Σκουρής («Σχέσεις συν-/εν-αλλαγής στην ποίηση και τη ζωγραφική: Το σώμα χωρίς όργανα [Μ. Σαχτούρης και F. Bacon]»), Μιχάλης Καλαβρός («γραφές και άφες έχουν ξεφτίσει: Η γλυπτική διάσταση του ελεγειακού τρόπου στην ποιητική του Βύρωνα Λεοντάρη»), Έφη Σωτηροπούλου («Μέ ξξανθήματα στους στίχους και στο δέρμα: Η γλυπτικότητα της ποιητικής λέξης σε συνάρτηση με τη σωματική δοκιμασία στο έργο του Αλέξανδρου Ίσαρη»), όπως και οι διδάκτορες Στέλλα Χαχάλη («Οι λέξεις ως σώματα στο *Zong!* της M. NourbeSe Philip») και Άννα Αμπατζόγλου («Από το μη-αναπαραστάσιμο του Malevich στη σιωπή του ποιητικού Ρίτσου»).

Στον δεύτερο κύκλο, οι μεταπτυχιακές φοιτήτριες και μεταπτυχιακοί φοιτητές της ΑΣΚΤ παρουσίασαν πρωτότυπα καλλιτεχνικά έργα τους, αναδεικνύοντας τον διαμεσικό και διακαλλιτεχνικό τους χαρακτήρα, ιδιαίτερα ως προς τον διάλογό τους με τη λογοτεχνία, όπως με το έργο του Paul Celan, του Samuel Beckett και του Δημήτρη Δημητριάδη.

Έλαβαν μέρος οι Κοσμάς Κοσμόπουλος («Πώς μεταφράζεται ένα κρίσιμο λογοτεχνικό στιγμιότυπο σε ζωγραφικό»), Κωνσταντίνος Μουχταρίδης («Ήρθαμε τόσο κοντά ο ένας στον άλλον. Η ποιητική ως πρότυπο στοχασμού και ο δικός μας χώρος»), Shekine-Δέσποινα Ναιντί («Θυμάσαι εκείνη την εικόνα; Δεισιδαιμονίας κατασκευές του ουρανού στον Samuel Beckett»), Κίλντι Ντράσα («Γράμματα στις μηχανές. Ο σχηματισμός της εικόνας μέσα από τις διαδρομές του Δημήτρη Δημητριάδη»), Ειρήνη Μαντινάου («Based on a true story. Αυτοβιογραφία της σχέσης μου με ένα σύνθημα»), Βασίλης Γεωργούλας («Η χρήση του λόγου ως ζωγραφική φόρμα»), Μίτση Παπαζάχου («Once upon a dream. Εικαστικές μυθοπλασίες της ασφάλειας»), Δημήτρης Γερούκαλης («Εκεί που πέφτουν τα παγανά. Ασκήσεις ηπειρωτικής δεισιδαιμονίας»), Βίκη Γεροφωκά («Ήταν χώμα μέσα τους. Ομιλία μέσω της σιωπής και παρουσίαση του αόρατου με αφορμή την ποίηση του Paul Celan»), Γιάννης Τούρλας («Μετά τα όρια της λογικής αρχίζει η αγάπη μου για σένα. Ποιητικές προσεγγίσεις της οπαδικότητας») και Χριστίνα-Σύλβια Σημαντήρα («Το κενό υπάρχει όσο δεν πέφτεις μέσα του. Από τον αποχωρισμό των αντικειμένων στη σύγχρονη αστική συνθήκη»).